

๑๐๓.๑๖๖
วันที่ ๑๐ ก.ค. ๖๑
เวลา ๑๔.๕๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๙๔๒๙ ทต
วันที่ ๑๐ ก.ค. ๒๕๖๑

ที่ กต ๑๒๐๒/๔๒๔

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๒๐๓๓ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๑

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ถ้อยแถลงของรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนว่าด้วยพัฒนาการในคาบสมุทรเกาหลี
๓. ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๒

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึง แจ้งว่าคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ เห็นชอบต่อเอกสารที่จะมีการรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๒ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อวันที่ ๒๗-๒๘ เมษายน ๒๕๖๑ นายกรัฐมนตรีได้เดินทางไปเข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๒ ซึ่งการประชุมในครั้งนั้น แบ่งออกเป็นสองช่วงคือ (๑) การประชุมเต็มคณะ (Plenary) และ (๒) การประชุมอย่างไม่เป็นทางการ (Retreat) โดยสิงคโปร์ได้จัดการหารือระหว่างผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนกับผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียน สภาธุรกิจอาเซียน ภาคประชาสังคม และภาคเยาวชน

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๑ เห็นชอบต่อเอกสารที่จะมีการรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๒ จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ (๑) วิสัยทัศน์ผู้นำอาเซียนเพื่ออาเซียนที่มีความเข้มแข็งและนวัตกรรม (ASEAN Leaders' Vision for a Resilient and Innovative ASEAN) (๒) ถ้อยแถลงผู้นำอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ (ASEAN Leaders' Statement on Cybersecurity Cooperation) และ (๓) เอกสารแนวคิดเครือข่ายเมืองอัจฉริยะอาเซียน (Concept Note of the ASEAN Smart Cities Network)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๒ มีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าวและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๒ มีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ ที่ต้องนำไปปฏิบัติและติดตามเพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในการที่จะดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนในปี ๒๕๖๒

๔.สาระสำคัญ

๔.๑ เอกสารผลลัพธ์ที่สำคัญของการประชุมฯ ผู้นำอาเซียนได้รับรองเอกสารสำคัญ ๓ ฉบับ ดังนี้ (๑) วิสัยทัศน์ผู้นำอาเซียนเพื่ออาเซียนที่มีความเข้มแข็งและนวัตกรรม (ASEAN Leaders' Vision for a Resilient and Innovative ASEAN) (๒) ถ้อยแถลงผู้นำอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ (ASEAN Leaders' Statement on Cybersecurity Cooperation) (๓) เอกสารแนวคิดเรื่องเครือข่ายเมืองอัจฉริยะอาเซียน (Concept Note of the ASEAN Smart Cities Network)

๔.๒ ประเด็นหารือที่สำคัญ

๔.๒.๑ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๒ ย้ำความสำคัญของการรักษาความเป็นแกนกลางของอาเซียนในสถาปัตยกรรมภูมิภาค ความเป็นหนึ่งเดียว และมีความสามารถในการรับมือกับความท้าทาย ความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยนายกรัฐมนตรีย้ำความสำคัญของความมั่นคงของมนุษย์และการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ประชุมยังเห็นชอบต่อการจัดตั้งศูนย์อาเซียนเพื่อการหารือและการศึกษาวิจัยด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน และศูนย์อาเซียนเพื่อผู้สูงอายุอย่างมีศักยภาพและนวัตกรรม ในโอกาสนี้ นายกรัฐมนตรีและประธานาธิบดีสาธารณรัฐอินโดนีเซียให้ความสำคัญต่อแนวคิดอินโด-แปซิฟิก ซึ่งเห็นว่าการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกจะเป็นเวทีที่เหมาะสมในการพัฒนาแนวคิดนี้ เนื่องจากอาเซียนเป็นแกนนำและมีตัวแสดงที่สำคัญในภูมิภาครวมอยู่ทั้งหมด โดยนายกรัฐมนตรีเสนอให้ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศและเจ้าหน้าที่อาวุโส ศึกษาและให้ข้อเสนอแนะต่อแนวคิดนี้กับอาเซียนต่อไป

๔.๒.๒ ที่ประชุมเห็นชอบต่อการสร้างเครือข่ายเมืองอัจฉริยะของอาเซียน พร้อมเสนอเมืองอัจฉริยะนำร่องของแต่ละประเทศ ซึ่งไทยได้เสนอกรุงเทพฯ ภูเก็ต และชลบุรี ซึ่งเครือข่ายดังกล่าวควรให้ความสำคัญกับเรื่องความยั่งยืนและความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม

๔.๒.๓ สถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลี ที่ประชุมกล่าวแสดงความยินดีที่มีพัฒนาการเชิงบวกจากการประชุมสุดยอดระหว่างผู้นำสาธารณรัฐเกาหลีกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑ โดยย้ำความจำเป็นที่จะต้องมีการกระบวนการจัดอาวุธนิวเคลียร์ที่น่าเชื่อถือ รวมทั้งยินดีที่การเจรจาระหว่างเกาหลีทั้งสองฝ่ายอาจจะนำไปสู่การเจรจาระหว่างผู้นำสหรัฐอเมริกา

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีต่อไปในอนาคตอันใกล้ ในโอกาสนี้ รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนได้ออกแถลงการณ์ว่าด้วยพัฒนาการในคาบสมุทรเกาหลี (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๔.๒.๔ สถานการณ์ในรัฐยะไข่ นายกรัฐมนตรีและผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่ได้ให้กำลังใจเมียนมา โดยสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในเบื้องต้นผ่านศูนย์ประสานงานการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมของอาเซียน เกี่ยวกับเรื่องนี้ เมียนมาขอบคุณประเทศสมาชิกที่ให้การสนับสนุนและเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้น รัฐบาลเมียนมาทราบดีว่าจะต้องมีการแก้ปัญหาในระยะยาว และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชุมชน ซึ่งถือเป็นวาระแห่งชาติ อีกทั้ง ได้จัดทำข้อตกลงร่วมกันกับบังกลาเทศเพื่อส่งกลับผู้พลัดถิ่น โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องให้จัดตั้งกลไกเฝ้าระวังบริเวณชายแดนทั้งทางบกและทางน้ำ รวมทั้งได้หารือกับองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ตลอดจนเชิญสื่อมวลชนเข้าเยี่ยมพื้นที่ โดยเมียนมาหวังว่า อาเซียนจะเข้าใจและให้เวลาเมียนมาเพื่อบรรลุเป้าหมาย โดยอาเซียนอาจให้ความช่วยเหลือผ่านศูนย์ประสานงานการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมของอาเซียน และกลไกทวิภาคี รวมถึงการให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาสังคม

๔.๒.๕ สถานการณ์ในทะเลจีนใต้ ที่ประชุมยินดีต่อพัฒนาการเชิงบวก โดยสนับสนุนให้การเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้เสร็จโดยเร็ว และส่งเสริมหลักการกฎหมายระหว่างประเทศรวมทั้ง UNCLOS ค.ศ. ๑๙๘๒ โดยเฉพาะเรื่องของเสรีภาพการเดินเรือและบินผ่าน รวมทั้งปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีฝ่ายต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ อย่างสมบูรณ์ นายกรัฐมนตรีได้เน้นเรื่องการส่งเสริมความร่วมมือด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเลและยินดีที่จะจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเลในทะเลจีนใต้ ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่จังหวัดภูเก็ต นอกจากนี้ ยังเน้นการพัฒนาศักยภาพด้านเทคโนโลยีผ่านศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอันดามันที่จังหวัดภูเก็ต

๔.๒.๖ ประเด็นด้านเศรษฐกิจ ที่ประชุมแสดงความวิตกกังวลต่อการดำเนินนโยบายปกป้องทางการค้าที่เพิ่มมากขึ้นและกระแสการต่อต้านโลกาภิวัตน์ โดยย้ำความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดการรวมตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการเร่งเจรจา RCEP ให้แล้วเสร็จ และสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกที่เลื้อเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership – CPTPP) พร้อม ๆ กัน การส่งเสริมการค้าดิจิทัล พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ MSMEs ในอาเซียน เพื่อลดช่องว่างการพัฒนา รวมทั้งการส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ความเชื่อมโยงต่าง ๆ ภายในภูมิภาค นอกจากนี้ ที่ประชุมเห็นว่า อาเซียนจำเป็นต้องเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ เพื่อป้องกันปัญหาในระยะยาว โดยเฉพาะผลกระทบต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการนำนวัตกรรมเข้ามาทดแทนการทำงานแบบเดิม รวมทั้งหาแนวทางร่วมกันในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการพัฒนาศักยภาพเพื่อรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งที่ประชุมสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ความร่วมมืออาเซียน-ญี่ปุ่น เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ในไทย นอกจากนี้ ที่ประชุมมอบหมายให้สำนักเลขาธิการอาเซียนทำการศึกษาผลกระทบของการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ ที่มีต่ออาเซียน

๔.๒.๗ ผู้สาธารณรัฐนำอินโดนีเซียเชิญผู้นำอาเซียนเข้าร่วมการประชุมหารือระหว่างผู้นำอาเซียนกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลก ในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่เมืองบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อหารือเกี่ยวกับการสร้างหุ้นส่วนในการส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาที่ยั่งยืน และการใช้เทคโนโลยี ซึ่งที่ประชุมไม่มีประเทศใดคัดค้าน

๔.๓ ข้อสังเกต

๔.๓.๑ ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งนี้ สิงคโปร์ได้เน้นความเรียบง่าย รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย โดยงดการหารือระหว่างผู้นำกับสมาชิกรัฐสภาอาเซียน สภาธุรกิจอาเซียน ภาคประชาสังคม และภาคเยาวชน นอกจากนี้ ยังใช้การโบกมือ (wave) แทนการจับมือดั้งเดิมแบบอาเซียน (ASEAN way) ซึ่งทำให้ประเทศสมาชิกหลายประเทศไม่พอใจ เนื่องจากเห็นว่าขัดกับประเพณีของอาเซียน ที่มีมาช้านานและส่งผลให้ความเป็นเอกลักษณ์ของการประชุมสุดยอดอาเซียนลดลง

๔.๓.๒ การประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งนี้ ที่ประชุมแสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะรักษาความเป็นแกนกลางของอาเซียนอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการเห็นชอบต่อข้อเสนอของที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนที่จะยึดตามแนวทางของอาเซียนเรื่อง Guidelines for Convening Commemorative Summits and Commemorative Activities between ASEAN and Dialogue Partners ซึ่งระบุให้จัดการประชุมสุดยอดระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจาในโอกาสฉลองความสัมพันธ์ได้เมื่อครบวาระทุก ๑๐ ปี ส่งผลให้ไม่มีการจัดการประชุมสุดยอดเพื่อฉลองความสัมพันธ์อาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี ครบรอบ ๓๐ ปีในปี ๒๕๖๒ เนื่องจากครั้งสุดท้ายได้ฉลองความสัมพันธ์ฯ ครบรอบ ๒๕ ปี เมื่อ ๕ ปีที่ผ่านมา รวมทั้งให้มีการประชุมสุดยอดกับประเทศคู่เจรจาในทุกรูปแบบได้ปีละครั้ง ดังนั้น ในปลายปี ๒๕๖๑ จะไม่มีการประชุมสุดยอดอาเซียน-อินเดีย และการประชุมสุดยอดอาเซียน-ออสเตรเลีย ในช่วงเดือนพฤศจิกายนที่สิงคโปร์ เนื่องจากได้จัด Commemorative Summits กับทั้งสองประเทศแล้ว ที่อินเดียและออสเตรเลีย ในช่วงต้นปีที่ผ่านมา

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

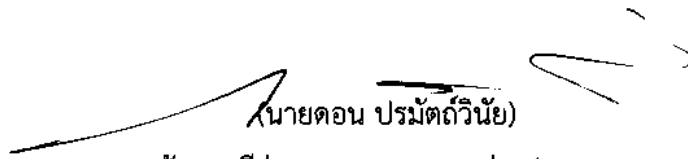
-

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

ขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๒ ตามข้อ ๔ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการประชุมไปปฏิบัติ และติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียนฯ ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน

โทร. ๐ ๒๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๓๑

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๑๕